

Til:

Alle landets kommuner

Deres ref:

Vår ref: 2014/61337-133

Arkivkode:

42

Dato: 26.10.2020

## INVITASJON TIL NYE UTPRØVINGSOMRÅDER

Vi er glade for å kunne invitere nye kommuner til å delta i videreføring av programmet Familie for første gang som opprinnelig heter Nurse-Family Partnership (NFP).

Programmet er rettet mot førstegangsforeldre med sammensatte utfordringer og har vært under utprøving i Norge siden 2016 i to geografiske områder i Oslo (i bydelene Søndre Nordstrand og Gamle Oslo) og i Rogaland (Time, Sandnes og Stavanger kommune). Resultatene så langt indikerer at programmet kan forebygge omsorgsovertagelser og bidra til at deltagerne får mer ut av det ordinære tjenestetilbudet. På bakgrunn av følgeevalueringen har myndighetene nå besluttet at programmet skal videreføres og utvides og at det skal gjennomføres effektforskning på programmet. Lenke til følgeevalueringen fra AFI finner dere her: <https://bufdir.no/Bibliotek/Dokumentside/?docId=BUF00005064> Det er stor faglig og politisk interesse knyttet til videreføring av programmet, og valgte kommuner vil få muligheten til å bidra inn i et spennende utviklingsarbeid innen forebyggende helse og forebyggende barnevern. For å kunne gjennomføre effektstudien, er det behov for å ha nok programdeltakere. Planen er at effektstudien har oppstart i 2022.

Vi søker 2-3 nye motiverte, egnede kommuner(områder) til et samarbeid om videreføring og utvidelse av programmet i norsk kontekst. Utprøvingen av programmet er i hovedsak statlig finansiert. Nasjonalt kontor for NFP ved RBUP (Regionssenter for barn og unges psykiske helse Sør og Øst) har det overordnede faglige ansvaret og ivaretar all opplæring og faglig oppfølging. Videre har de ansvar for implementeringen av programmet hvilket omfatter et tett samarbeid med kommunene for å sikre kvalitet, samt at programmet utføres innenfor rammene /standardene som er beskrevet ved hjelp av kjerneelementene<sup>1</sup>. Erfaringer fra

<sup>1</sup> Kjerneelementene i NFP: består av 14 hovedelementer som må reproduseres for å sikre kvalitet og effekt. følgende fire områder:

- 1) Deltakere - hvem og hvordan skal vi inkludere og hvordan følger vi opp
- 2) Ansatte - hvem ansetter vi og hvordan opplæring og utførelse av programmet gjennomføres. Nasjonalt kontor har ansvar og bidrar konkret i dette.
- 3) Implementeringen - teamene organiseres hensiktsmessig med relevante ressurser, samt at råd og grupper etableres slik det er tenkt for støtte og hensiktsmessig utvikling.
- 4) Datainnsamlingen - sikre overensstemmelse med programmet, kvalitet, resultater og mulighet til forbedring. Datainnsamlingen ivaretas av nasjonalt kontor som er ansvarlig for rapportering til Bufdir og videre derfra til NFP UCD (internasjonal NFP).

eksisterende og nye programkommuner vil benyttes til videre programutvikling både på nasjonalt og internasjonalt nivå. Nasjonalt NFP-kontor vil støtte og veilede kommunene i arbeidet med den lokale implementeringen.

Et område kan bestå av flere kommuner. En viktig forutsetning er at det etableres et solid interkommunalt samarbeid omkring NFP-programmet. Hvert område vil være vertskap for et NFP-team med opptil 8 NFP-sykepleiere og 1 veiledende sykepleier (teamleder), samt 1 sekretær for teamet. Disse stillingene finansieres av staten.

Det vil være behov for et tett samarbeid mellom områdene og det nasjonale NFP-kontoret for å sikre god forankring lokalt. Utprøvingskommunene forventes å sette opp en struktur for administrasjon og støtte rundt NFP-utprøvingen. Eksempelvis må det opprettes et lokalt NFP-råd. NFP-rådet skal bidra til å legge til rette for nødvendig samordning og støtte for NFP-teamet, samt bidra til et godt samarbeid med øvrige tjenester og tiltak. NFP-teamene ansettes lokalt og organiseres i kommunal tjeneste. NFP-programmet må kobles opp mot kommunenes øverste administrative og politiske ledelse. Deltakerkommuner forventes å bidra i form av noe arbeidstid for involverte i NFP-rådet, samt til nødvendig innsats knyttet til oppstart, administrasjon og utvikling utover de oppgaver som tilligger selve NFP-teamet. Detaljene omkring dette avtales i en spesifikk samarbeidsavtale mellom Nasjonalt NFP kontor v/RBUP og de lokale myndigheter.

Programmet tilbys til sårbare førstegangsforeldre/førstegangsforeldre med sammensatte utfordringer. Rekruttering av familier foregår tidligst mulig i svangerskapet (må være inkludert senest før svangerskapsuke 28, det er et mål at mer enn 60% av familiene må rekrutteres innen 16. svangerskapsuke). Det er utarbeidet inklusjonskriterier for rekruttering av familiene på bakgrunn av en rapport fra NUBU (tidl. Atferdssenteret)<sup>2</sup> og erfaringer så langt i programmet. Disse er pr. i dag som følger:

- Erfaringer med vold/overgrep i hjemmet
- Utfordrende erfaringer fra egen oppvekst (omsorgssvikt, barnevern)
- Lite sosial støtte og/eller alvorlige konflikter mellom vordende foreldre
- Psykiske helseproblemer hos vordende foreldre
- Ikke i arbeid, opplæring eller utdanning og lavt utdanningsnivå

I tillegg til overnevnte grunnleggende inklusjonskriterier tas følgende momenter hensyn til:

- Vedvarende lav inntekt og vanskelig økonomi
- Eneforsørger og avhengig av sosial stønad
- Bruk av tobakk og rusmidler

Rekruttering av deltakerne til programmet er basert på frivillighet. Samtykke til deltakelse må være gitt innen uke 28 i svangerskapet og deltakerne må bo i et av utprøvingsområdene.

**Vi ber om at interesserte kommuner i søknaden gir en beskrivelse av hvordan en slik utprøving kan se ut i deres kommune eller region.** Beskrivelsen vil gi et grunnlag for nærmere dialog med særlig egnede og motiverte kommuner eller regioner, og blir vurdert av lisensholder for utprøvingen i Norge: Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) i samarbeid med implementeringspartner RBUP.

I interessebeskrivelsen ønsker vi at dere særlig belyser følgende momenter:

**Befolkning/ målgruppe og eksisterende tilbud til målgruppen**

---

<sup>2</sup> [https://www.nubu.no/getfile.php/1312917-1467030421/Filer/nubu.no/Intranett/Dokumenter/Rapporter/DM-%231627-v1-2015 Utredningsrapport NFP.pdf](https://www.nubu.no/getfile.php/1312917-1467030421/Filer/nubu.no/Intranett/Dokumenter/Rapporter/DM-%231627-v1-2015%20Utredningsrapport%20NFP.pdf)

- Beskriv kommunens befolkningssammensetning, med særlig henblikk på årlige fødselstall og anslag for omfang i målgruppen per år ref. inklusjonskriteriene ovenfor?
- Har kommunen/regionen eksisterende tilbud til samme målgruppe i dag, eventuelt hvilke tilbud?

#### **Dagens samarbeidsrutiner og rutiner for å fange opp førstegangsgravide i risiko**

- Beskriv dagens samarbeidsrutiner i svangerskapsperioden (fastleger, jordmødre, helsestasjon, sykehus, NAV, DPS, barnevern, m.fl.)?
- Beskriv hvordan førstegangsgravide i risiko fanges opp og henvises i dagens system?
- Beskriv tidligere erfaringer fra andre utviklingsprosjekter som er av relevans for NFP?

#### **Organisering av NFP-utprøving**

- Ønsker dere å delta som enkeltkommune eller i kommunesamarbeid (interkommunalt samarbeid eller vertskommunesamarbeid)?
- Hvis ja, beskriv muligheter for det interkommunale / vertskommune- samarbeidet rundt NFP-programmet?
- Beskriv hvordan NFP-programmet vil kunne være organisert i kommunens/bydelens organisasjons- og beslutningsstruktur?
- Beskriv muligheter for samarbeidet mellom NFP-teamet og relevante tjenester?
- Det er et programkrav at deltakere rekrutteres i størst mulig grad før svangerskapsuke 16. Hvilke utfordringer ser dere i arbeidet med tidlig henvisning og rekruttering til programmet?

#### **Andre opplysninger av betydning**

- Legges inn ved behov

Ytterligere informasjon om Nurse Family Partnership-programmet og informasjon om implementering av programmet i Norge finnes på <https://www.r-bup.no/no/vi-tilbyr/skreddersydd-opplaering/nurse-family-partnership-programmet-nfp>, i tillegg til sluttrapporten fra AFI. Det finnes også informasjon fra NFP internasjonalt fra erfaringene i flere andre NFP land på nettstedet: <https://nfpinternational.ucdenver.edu/>

**Frist for å melde interesse er 1 desember 2020** og interessebeskrivelser sendes til Bufdir v/ Benedicte Petersen (benedicte.petersen@bufdir.no og med kopi til RBUP v/Tine Aaserud Gammelgaard (tga@r-bup.no) Spørsmål kan rettes samme sted, eller per telefon Benedicte Petersen 934 02 315 og Tove Bruusgaard 466 18 101.

Vi vil arrangere et webinar 12 november i år. Der vil det være mulig å ta opp generelle spørsmål om programmet og om hva det innebærer å være en utprøvningskommune.

**Vi håper på stor interesse for et viktig og spennende arbeid, og ser fram til interessebeskrivelser og videre dialog.**

Med hilsen

Wenche Mobråten (e.f.)  
Divisjonsdirektør

og

Kaja Kierulf  
Senterleder

Benedicte Pilon Petersen  
Seniorrådgiver

Regionsenter for barn- og unges psykiske helse  
Øst og Sør

*Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.*

Tenk miljø – velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på [www.norge.no](http://www.norge.no)